

درگاه

اون بش کونده بر نشر اولنور علم و صنعت مجموعه سی

۵ تشرین ثانی ۳۳۸

نومرو : ۳۸

ایکسجی سنه: دردنجی جلد

ایچون لطیفه ایدلکینی ظن ایدمک یكدیگری اییور و دیرسک دیرسک برکومه تشکیل ایله یورلردی .
مارک دنیا :

اطاعت ایدیکیز ، دیدی .

ایچلرندن چوغی خرسه یاندی . ویریلن امری آکلایه رق اوماودون و مشعله آرامه کیتدیله . دیکرلری عدم ممنویت بیان ایتمکسین دیکرلری تقایدیتدیله . زیراقیر اولدقلری ایچون زنگینلکدن نفرت ایدیور و سوق طیمی ایله تخریب ارزوسته رام اولیورلردی . اودونلر ییقلهغه باشلامشدی که پافنوس تانیسه :

— اسکندریه کلسالارندن برینک (کلسانامنی طاشیغه لایق و آردانی حیوانلرجه تاووت ایدامش بر دانه قالمش ایسه) خزینه دارخی دعوت ایدوب اشیا کک دولاره توزیع و بوضووتله جنایت قازانچینک عدالت خزینه سته تحویلی بر آن دوشوندیم ، قالدین . فقط طرف حقدن کله دیک ایچون بوفکری دفع ایدتم . ایتکه متروکات فحشی کندیلرینه تقدیم ایتمکله عساک سوبکیلرینه آغیر بر حقارت ایدلش اوله جقدی . تانیس ، سنک دوقوندیغ هریشی آتیش محو ایتمه لیدر . الله شکر اولسون که دکنک دالغه لرندن فضله بوسه کورمش اولان بوکوملکله ، بو توالر آرتق یالکنز علورک دوداقلریله دیلرینی چس ایدمکله . اسیرلر استعجال ایدیکیز . دهافضله اودون ، دهافضله مشعله ، دهافضله چراغ کتیریکیز ! وسن ، قالدین ، اوکه کیر ، لثم زینتلرکدن تجردایت ، کیت ، اسیرلرکک الک وضعیندن بر لطف مخصوص اوله رق نخته سیرلرکی کیدیک کوملکی ایسته .

تانیس اطاعت ایدتی . هندایلر دیز چوکوب آتیش اولرکن زنجیرلر فیل دیشی ، آباتوس و سدر چکمه لر آتیور و بولر آجیلدقه ایچلرندن تاجلر ، اکلیلار و کرداقلر آتیوردی . دومان کشف بر ستون حالنده یوکسایوردی . ایچین ایچین یانان آتیش بردن بره بارلایه رق وحشی بر حیوان حوموریتی چیقاردی و غیر سرن علور قیتتدار غدالری یوتغه باشلادی . او زمان خده متکاکلر ایشه درت ال ایله صارلدیلر ، کرانها خالیلری ، کوش ایشلمی تولاری چیچکلر اورتولری سرورایله سوروکلر بولر ، ماصه لرک ، قوتو قورک ، قالدین یاصیدلرک ، آلتون آقایی یاناقلرک آغیرلنی آلتینده صیچرا یورلردی . اوچ قوتلی آتیویالی قوجاقلرند اورنکلی ننفو هیکلری . که بری بر فانیه کی سواشیدی . اولدینی حالده قوشاقر کلدیلر ، قالدین قاجیران قوجه مایعولرکی . . . و اوکوزل جیلاق شکار بوجانوارلرک آلتون دوشوب قالدیرلرک اوستنده بارچه لندقلری زمان بر ایگانی ایشلیدی .

نصیرمی

هندستان خاملرلی

بنارہس

هندستان روحانی و جسمانی استراحتی عبادتده آرامش بر اولمکدر . هندستان باشند باشه بر معبددر . هندونک کونلک حیاتی دائمی بر عبادتہ بکسزدر . توزلو و قوقولو هوا ایچدم کوجلکله نفس آلیور ظن ایدیان بودینی دیوک یورده کی بنارہسده در .

بنارہس هندک اورتلرند ، مقدس غانچک قیسنده در . بوراسی هندولرک کعبه سیدر . اک بوک ثواب کاشیردن ویا مایه سوردن قاقوب بورایه یانان کک و توزلو آیاقلرله غانچدم ییقانقدن صوکره قوتو معبدلرده بوتون برغوانی اونوتمقدر .

دها هندستانه کیتمدن اول بو بنارہسده یاشاردیم . اسرار ایله دولو هند بکا به نارہسده طوبیلاشم کایردی . اوراسی کوندوزلری نهری و معبدلریله یانین کواکسند کزلشمش او یورور کی مراقبه ده ، کجه لری ، آی آیدینلغده دکل ، کونشک بر اقدینی آیدینلک ایچدمه ذیل و دومه لک سسلریله حیات آهنگینی کواکره چیقارمغه چالیشان طاشقین بر عبادتده تصور ایدردم .

بدیعیا نه روحاستمد بر آقاداتم واردی که اونکله شرکک بوتون کوزلاکینی معبدلرند بولور و اوکوزلاکی او معبدلرده یاشاردق . عبادتمزه آیامو فیده باشلار و تاجا رویاده کی باغودالرده بترردک . بزم ایچون مناره انسانلره کواکری اشارت ایدن ناصل جانلی بر آیده ایسه هندک ، یوکسکلرکله رنده بیله چوکر کی بر حال کوردیکم ، معبدلری ده بزم انسانلر تکریسنک خیالی کتیردیک بر دینه یری کایردی .

بونک ایچوند که ترون نی صیجاق برکونده بنارہس . کوردکن خلجان ایچدم ایدم . بر کون اول غانچی کورمک ایچون صبرمز لایوردیم . غانچک قیادی و دوکولدیکی رصانکه بنارہسده . بنارہس سسز غانچی و غانچسز بنارہس تصور ایدم یوردیم . نهایت ترم ، صانکه بدن کین صبرسزلک و پردیکی باش دوندورمیجی راسته مجال ایله ، بر کوری کچدی ؛ بولاشیق بر صویغینی

درگاه

کوردم و غائب ایدتم . . بو بنم غانچی ایلک کوروشمدر . . صوکره ، برداگک تپه سته قورولمش قدر یوکسک بر جامع کوروندی . توردک شهزاده سی « اورنک زیب » باباسی آغها سراینک مرمر داره لرندن برینه حبس ایدوبده برینه « عالمگیر » آدیله نخته چیقنجه هالایا داغلرندن سیلان اداسنه قدر تک برمسلمان هندستان قورومق ایسته دی . او قورولما . . یه ییقلما سی بر اولان سلطنتک نجه بوکون اک حزن بر آیدم . بنارہسده کی بوجامعدر . .

ترم کچ واردی . باتان آرخین کونشک صوکره ایشینی جامی آتسه و برمش ، اون صانکه کچن اسلام هلمک کونلریله کله چک کونلرینک مظفریت شهر آینی ایچون دونامشدی . بو بریل بریل بارلدا یان مغرور جامعک یانده کی معبدلر یانمش ، کوموده دونمش کیدی . . بو جامعک آیدینلغده بنارہسک قیزیل رنگلی معبدلری هیچ کورونم یوردی . . عالمگیرک جامی قدر مغرور بر جامع پک آز کوردم .

اولده اودامی طوتقدن صوکره همان اوکیجه بنارہس عبادت ایدرکن کومک جان آیدم . . بنارہسی کیجه قاربانلغده قورولمش مقدس بر پنا یری کی تصور ایدیوردیم . . بر چوق دار ، پک دار سواقاقلردن کچدم . بو سواقاقلری او قدر بیس بولدم که اونلری طامور و توزک آقیرینی اولوقلر . بکرمدم . اینیشلی جیقیشلی بودار سواقاقلرده بر چوق دولاشدقدن صوکره ایچریسندن قیرمزی آله و کسکین قوقولرله آجی سسلر کان قوینو بر بنه کادم . باشی قابوسندن ایجری به اوز ایدم . بو بر معبدی وقایسند . دوران راهب نی ده ازیاده ایلرله مکین مع ایتدکن صوکره یان دیواره آچیلماش اوفق بر ده لیکدن ایجری به باقدیرمق ایچون باره ایسته دی . .

الله اوینک قایدستی مؤمنلره قابامش بر زبانی به رشوت ایله او قابوی آچدیرر کی بر حال قارشیسند ایدم . باره ای انکره نه ایکره ویردم و اونی آلان ال ایله اوکا آج کوزله باقان یوزه توکورمک ایسته دم . .

ده ليكن معبدك ايجي بكا فايده سنده كي راهبك روجي كي كيرلي كيوردى برسور و هيكله دولو معبدك همارفه بول بول دو كولن چيچكلردن كلن قوقولره بخور قوقوسى و انسان قوقوسى قارشيمش . تردن معبدك ايجنده برحما ايصالقنى و اولكون قنديللك ايشيني آلتده صيچاقدن بر فرون قارائاني وار .

معبدى دولدوران قادين ارلك يارى جيبلاق خلق ذيل و دو مبللك ايله ابتدائى و كيرلي بر چيچك دانسى يايوردى . انسانلرك اك صاف اعتقادى او چوق فنا قوقولره باتيرمش و كيرلي بردنه قوياق اوينا ديورلر كي ايدى . بوراسى معنوى بر عشقه دكل فنا جنس براسپرتو ايله سرخوش اولمش برسور و خلقك باغيروب چاغيردينى برير كي ايدى . بو دوشونجه مدن كنندمه اوتاندم و اولنه دوندم .

هيچ برشى دشونمه مك ايجون ها . اوبومق ايستهم . مدھش بر صيچاق واردى . بر ايكي ساعت سوكره بر فرون آغزندن كنندى كو . چلكه قورئاركي حايقيرارق اوياندم . اودامك ايجنه قاينار برصوا دولمش كي ايدى .

— صاحب ، صاحب !

قايموك اوكنده اويوان خدمتچي حايقير- يشمله اويانمش ، سسله نيوردى . كوچوك دوشمه مك ايجون درحال كنندى طوبلادم : — دمندن برى باغيبيورم ، اويقولنه قدر آغير ! بكا چابوق صوغوق صوكتير .

بنا رنسه املك كيجه مي انكيزلرك يايدينى بو صوغوق صودالى صوساي سنده كچره بيلمشم . فقط به ناره سلك كوزل اولان كيجه لرى دكل ، اويقودن اويانان حالى ايمش . ارقاداشم ايله برلكده تالري آغاركن قالدق . آرابه ايله غايچك قيدنه كيتدك .

به ناره س كيجه كي كيرليكنى غايچده تميزلو- ردى . نهر ييقانق ايجون ايجنه دالان انسانلره صانكه طاشه شدى . صاله بكزمن برماعونه به بيندك ، اوزرنده كي سنسداليه لره اوتوردق . قيدين بر آرزاقلاشق . صباح عبادتى سيره باشلاق .

هندك دني بوردى كي بوراده حقيقه چاربيوردى . بوجدآ كوروله جك منظر ميدى . ميللى سوكا- قاردن صايه سز انسان كتله سى متاديا نهره دو كولو بوردى . قادين ارلك ، كنچ اختيار ، چولوق چو جوق ، قارمه قارشيق ، صوبه كيرلي كيبيورلر و بوتون كناهلردن تميزله مش چيقيورلر . خسته لر بوشغالى صودن ايجور ، ائى دونيورلر . انسانلره برلكده حيوانلرده صوبه كيبيوردى . خلق مقدس ايشكلره تعظيمه يول و يريوردى . ساحلاك ايصالق طاشلرينه ، نهرلك سارى صولرينه چيچك دو كورلردى . بو چيچكلره صولر سريته نيور و كوزلاشور كي ايدى .

كونش صالرك ننه سندن ، مانظارلى باشلقار- مزدن كچرك باشمى ياقعه باشلادى . فقط كوروله جك دهسا بك چوق شى واردى . . . كيتدكه قيزمه باشلايان كونشك آلتده ني بالحصه دو دوران شى اولولرك يايقيدينى اولدى .

اوتوز ياشنده كنچ بر ارلك مش . نهر كنارنده كي يره اودون ييغنى حالده يايقلرى نابوتنه اوزاشلر ، چيچكلره دوامش لردى . صباح سريته كنند چيچكدن بريوزقان آلتده اويوپان برى كي ايدى . عالمه سلك ياقنى ، بش آتق ياشنده كي اوغلى ، غالبا يدي كراطرا . قنده دوندى و بايا نك اولوسه آتش و يردى . هندو اولو- نى ياقبور . جنت قايوسه ير

بوزيك لك ياقين برى اولان به ناره سده اولن بوختيارلرك كولى نهره دو كولو بور . دنيا به يكي بروجود كتير ركن اك آزدندار اولان ، تماميله فاني دنيا سنده ياشايان انسان اولوسنى كوتورر ، كومركن اك دندار ، الهنه اك ياقين دملرى ياشيور . دين ايله آخرت و آخرته اولوم اوقدر بربرينه باغلى كه حيات عبادتى بو يوزدن اونودو- ايور . . . و انسان اولوم قارشينده كناهلردن اوركور . . . اك ديفسز بيله صميمي دندار بر طور آيور . .

فقير بو اودون ييغنى عادى آغاجدن ، رنكين قوقولى آغاجدن قوردرييور . فقط عجا كوله قوقوقالييور ؟ بو اولولرى ياققلرى

برلر هندولرك مزارلنى ديمكدن . . ايجريلرينه كيرمك نموعدر . ايجنده يانوب كول اولان انسانلرك ديشاردن آتچق دو مان ايجنده خيالى كوريله بيلرسكز اونك ايجون مقدس فاجيچدن بويله بر منظره يي تماشا ايتك مستئنا بر فرصدى . .

هندستان معبدلرنده كي ذيل و دو مبللك كورولوسنه رغماً دني وجود واستغراق يردير . اونك (فقير) لرى بو وجد واستغراق ايجنده تكريسه ايريشمك ايستين زاهدلردن دنيدان آل آنك چكمش بوديندارلره هندك هر طرفنده راست كليرسكز . بيدوب ايجمه دن ياشايانلرى بيله وار . خلق بونلره آخرندن كله مخلوقات كي حرمت ايليور .

به ناره سده بو « فقير » لرك بك زنكين نمونه لرينى كوردمدى . برى غايچده يارى بلنه قدر صوبه بائمش ، اوكنه اوچي سيورى بردير چوبوق ديكمش ، اون سنه دن برى بو حالده هپ كونش باقا باقا ياشيور ، اولومى بكليورمش . . اوكنه او اوچي سيورى دمير چوبونى يورولوب ده باشى كوكنه دوشمه سين ديه ديكمش . . بر ديكرى بر آغاجه دايانش ، آللرني يوقارى به قالدبرمش ، كيجه كوندوز مولاسنك شفاعت كوتى بكلمش . . هيچ يرندن قيميلدامان مغفرت يولنده بوندن دهامرغله كيديش اولاماز . . كوندوز به ناره سده بر قاج معبد كوردم كه ، كيجه كي عبادت كوروليتى حالا قولاقلمده چينلا ديفندن اولاجق ، بكا بك سرين وبك ساكن كلدى . .

مايمونار معبدنى كوردك . . اينك مقدس برحيوانسه مايونله قيل هندك عاداتلى حيوانلريدن بوراده مايونلر بسله نيوردى . . بو مايونلر بكا بزم جامع حوليارنده كي كوكرجينلرى خاطير- لاندى ايدى . . فقط انسانلرك اجدادى ايلك كناه يوزندن چاريلمش كي بك چبركين . . . هند چارشيلرنده ، بالحصه معبد يانلرنده طاشدن و ياطوبراقدن ياييلمه يووارلاق باشلى ، عادتا اوفاق بز طوب كوله سلك باش قسمه بكزمن برشى صانارلركه بواركلك تمثالى دره حيات قوتى كوسترر . . بو هندونك ديتنده

مطلوبه :

حکایت

قبیل واسقا

بابت [۲]

حیاتک بر جلوه سی وارد، که آدی تصادفدر . تصادف بزی بعضاً مکافانلاندیر ، فقط اکثریا جزالاندیر وکونش ناصل بوتون اشیایی کولکلر ایسه حیاتک جلوه سی دمانسانک هرمانه مقابل بر «حکم» حاضرلار . بو محقد ، آندن قورتوناقی قابل دکلدر . بونی هیز بیدلی ، خاطر مزده طومالی بز . واسقا ایچین ده حکم کونی کلدی .

بر آقشام قیزلر سالونه کیتنه دن اول اوطور مشل یازی صیونش برحاله یمک بیورلدی . آجیق کوز بر آسمر کوزملی اولان لیدایهر قوغور ووا بیجره دن باقدقدنصوکر :

— واسقا کلدی .

دیه خبر ویردی . بر سورو متلاشیانه شستوم یوکه کلدی . لیدا حایقردی :

— باقه گز آ ، سرخوش ! بافک ، بافک ، یاننده بویاس وار .

هایس بردن بیجره یه اوشوشدیلر ، لیدا سهوخیله باغیردی :

— بالکیز باشنه قالمایور ، باقی طوتوب قالدیر . بیوزلر . غالباً بر طرفی قیریلش .

مطبخده کفر و یاراماز قهقهه لر - انتقاملری آلتش اولان قالدین قهقهه لر - چیتلادی . قیزلر ، ایتیشه قاقیشه آلولیه قدر ، سقط دشمنی استقباله قوشدیلر .

و اورده کوردیلر که بویاس ایله آرا بهی واسقنک قوانه کیرمشلر ، واسقنک چهره سی یم بیاض کینلش ، آلتی ، قوجا تر داملازی قابلاش ، صول باجانی آردنده سوروکلنیور ...

— واسیلی میرونیچ ! نه وار ، نه اولدی ؟ دیه . او صاحی باغیردی . واسقا یشکین بر حرکت ایله باشنی ساللادی و قیصیق برسه له جواب ویردی : — دوشدم ...

بویاس ایضاح ایتدی :

— تراموایدن دوشدی ... دوشنجه آباتی تکرارک آلتنده قالدی ... وقیرر ... چیکشندی . قالدیلر سکوت ایدیورلدی ، فقط گوزلری آتش کی باریدایورلدی .

واسقانی یوقاریده اولمسته کوتوردیلر ، یاناغنه یانیردیلر ، دوتوره آدم کوندردیلر . قالدیلر یاناغنه اوگشده دورمشلر بر لاف سوله دن باقیشیورلدی . واسقا باغیردی :

— هایدی ، کیدک شورادن !

هیچ بری قییلدما دی .

— یا ، خوشکزمی کیتدی !

[۲] درگاه ، نومرو - ۲۷

نقد

آنهلر ، دیندیریکز کولکلکیزک یاسنی ، دشمن قانیه سیدک بالامزک یاسنی ... بکیدن چیزمک ایچین وطن خریطه سی قاندن وقیامتدن بر صحنه یه چویردک کوکری چاتیردایان بروطن پارچاسنی !..

آنهلر ، آغلامایک دونه ییلر مزه ، وطن قاتلرینی کتیردک ایشته دیزه .. دومولیکار اوستندن یول آزارکن دگزه چو کدی صولتزدن دشمنه دولو طاغیر ، کوکار گنیشایه ریک آق دگز کلدی بز . !..

بز تازه قاتلرینی حریتنه قاتان برنساز ، ثوکه مزده بز یکانه سلطان ! طاغیر بری نور آلیور ، مظفر آلتزدن .. قارشیمزه جیقمایک ، آق دگز دانه لر ، یولزی بکله یور بیکاره آناطون !.. — ایلول ۱۹۲۲ : آخره —

کمال الدین لاسی

*

ماقاریا منگنده

او اولندر ، جنکشده ،

قایا کی آتیلدی !..

باصلی بر طونج رنگشده ؛

توز دومانه قاتیلدی !..

او ، آقینلر ایلنده ؟

بزه داغلر آگیدلی !..

قویان قای ائلده ؛

انسان ، انسان دمیگیدلی !..

غریب کی وطنده ،

قالایلم بزلر چوق !..

بویله بویوک زمانده ؛

اولنلره اولوم یوق !..

سعار صالح

آلتنده ایچین ایچین یانان بر آتیه بکزم یور . کولاردن چیقان دومان اورتالنی . کیرله یور ، فقط غانچک صولری ده بو کیرلی لکی تمیزله مکه چالیشیور . به نارس دینک خرافه حالته کلدیکی زمان آلدینی شکلی و خرافه حالته کان دینک میدانه کتیردیکی دینسزلکی کوسترن جانلی بر موزه .. دیندارلر قدر دین مراقیسی دینسزلرکده عبادته قوشاجنی بریر ..

بصری لوستار

مقدسدر ، (لی نسام) شرفنه قورولمش بر معبد کزدم .. اورته سنده معظم بر (لی نسام) هیکلی واردی ... دیوارلری ارکاک وقادین ایکی قوتک یکی بر حیات یاراتمی ایچون برلشیرکن آلدینی وضعیتلری کوسترر قبارتمه رسملرله سوله نمشدی هندک اسکیمدنیقی بوخصوصده ده پک ایچنلش حقیقی حیات شرفنه قورولان بومعبد ولوکه اولنک اسکله قی کوسترر اولسون ، یته پک جانلی ایدی ..

به نارسه سک عادتاً کوزل برطر فنده قیرلده چشمه یه بکزم بر مریدون طاشی کوستردیلر . بورایی « بودا » نک تلیدلرینه درس ویردیکی یرمش .. فقط بن بودایی دالما هالایداغلرند دوغوب ختای اولیکلرند . یاشامش تصور ایتدیکم ایچون اونی به نارسه سده بولوشیمه عادتاً حیرت ایتدم .. بوهندو پرنس به نارسه سده دینی نشر ایدیورده اودین صانکه همان قانادلانیور ، قوجه هندده بر ایز بر اقمامان بر قانادینی سیلانه ، بر قانادینی تیت وجینه کزنیور ، اورالر دوشوب قالیور ...

به نارسه سک سسوقاقلرینه ، او اکر ی نوکری دار قانبوز اولوقارده دولان انسانلر رنکارنک بر قارناوال آلانی کی .. توزلری تردن جامور اولمش کیرلی یوزلر ، اوستنده توزدن بیاضلافش اکر ی آقارلر ، قاندن قیب قیرمنی اولمش اغزلرو بویلرک اوستنده صارقان ، قاپاران ، اوچان بیک بر چشید باش اورتولری ، اوموز آقیلری ...

هندک بودینی پتاری خسته لقندن قورقانیان بری ایچون پک قیبتلی مالارله دولو . مولاسندن شفا دیله نمکه کان خسته لر ، اولاد ایستمه کان قیسیرلر ، امید بولمغه کان مایوسلر .. بوتون بوکی آلابارک هیچ اکسیک اولمایان بلوکی دینجیلر ...

به نارسه س معبدلری قدر خسته سی و خسته لانی ، دینجیسی ویسلیکی بول بریر یوقدر ، غانچ اولمسه بوشهر جوقدن میقرو بارندن اولور کیدردی . ارکا غانچ اولمیه دن بر حیات و بریور . وانلک ایچون به نارسه س اوقیزیل رنگلی معبدلرله کول